

СИЛАБУС

з дисципліни «Бізнес-планування»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 24 годин - лекції, 24 годин – практичні заняття, 42 години – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Смігунова Олена Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, <http://new.khntusg.com.ua/staff/smigunova-olena-viktorivna>;

Міненко Софія Іванівна, асистент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, <http://new.khntusg.com.ua/staff/minenko-sofija-ivanivna>

ОПИС КУРСУ

Пререквізити. (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностей). Базові знання з дисциплін: «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Менеджмент», «Господарське право», «Конкурентна політика», «Маркетинг», «Податкова система», «Організація, нормування і оплата праці», «Основи підприємницької діяльності», «Стратегія підприємства», «Стратегічний аналіз».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління провідними підприємствами. Дисципліна «Бізнес - планування» спрямована на формування у студентів сучасного економічного мислення, системи спеціальних знань та практичних навичок у сфері організації власного бізнесу, проблем організації та функціонування бізнесу; обґрунтування бізнес-ідей, складання бізнес-плану, розуміння державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та визначення можливостей підприємницької діяльності. Вивчення дисципліни дає можливість студентам набути важливих навичок ведення власної справи, починаючи з її створення й завершуючи ліквідацією. Виховає вміння підготувати глибоко розроблений та добре обґрунтований бізнес-план, навчить оцінити ефективність та реальність проекту, обґрунтувати доцільність участі в реалізації проекту зацікавлених банків, інвесторів та підприємств, забезпечити потенційних інвесторів необхідною для прийняття рішення інформацією про способи фінансування.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

– **знати:**

- основні етапи становлення та розвитку відносин бізнесу,
- основні організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємництва
- елементи та джерела ідей бізнесу;
- основні теоретичні положення, сутність, цілі та логіку розробки бізнес – плану;
- класифікацію бізнес – планів, їх структуру, зміст та види планування в підприємстві;
- методи та підходи до розробки бізнес – проектів та їх призначення;
- зміст основних видів процедур із складання бізнес – плану, форми презентації бізнес – планів та способи підвищення її ефективності;
- основні положення процедури державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності; структуру та техніку ділового спілкування;
- питання ділової етики та ділового етикету.

уміти:

- уміння визначити найбільш раціональні організаційні форми для свого підприємства;
- уміти приймати господарські рішення згідно з чинним законодавством;
- визначати шляхи формування початкового капіталу;
- уміти розробляти установчі документи для реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності;
- розуміти їх сутність, призначення і порядок укладання;
- аналізувати сутність та чинники виникнення ризику в бізнесі;
- розраховувати величину ризику в бізнесі;
- визначати переваги і недоліки створення нового бізнесу;
- розуміти сутність франчайзингу як способу входження в бізнес;
- пояснювати види етичних норм, правил в бізнесі, обґрунтувати сутність та значення професійної етики, вміти публічно виступати.

- аналізувати етапи процесу утворення власного бізнесу, здійснювати аналіз чинників впливу на вибір сфери бізнесу, розробити концепцію бізнесу.
- вміти розробляти ідею та оцінювати її ефективність.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Бізнес-планування» є формування **компетентності** щодо питань організації і функціонування підприємницької діяльності, сутності і принципів підприємницької діяльності, основних рис підприємця, а також практичних вмінь і навичок застосовувати методичний інструментарій бізнес-планування, орієнтовані на успішне функціонування бізнесу або реалізацію проєкту, здійснювати попереднє експертне оцінювання бізнес-планів, оволодінні методикою аналізу політики підприємства, ризиків, що супроводжують підприємництво, шляхів їх уникнення. Дисципліна орієнтує на пошук нових ринкових можливостей та формування на цій основі нових бізнес-ідей.

Предметом вивчення «Бізнес-планування» є вивчення економічних та управлінських аспектів організації бізнесу та формування фундаментальних знань теорії та практики в області планування діяльності підприємства в умовах розвитку сучасної економіки.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- з'ясування сутності, цілей, логіки й методології розроблення бізнес-плану;
- детальна характеристика структури та змісту бізнес-плану;
- висвітлення методів складання окремих розділів бізнес-плану;
- доведення доцільності й обов'язковості використання бізнес-планів як надійного фінансово-економічного інструменту розвитку й підвищення ефективності всіх сфер сучасного бізнесу.
- формування умінь застосовувати дослідницькі і організаторські здібності у процесі розроблення бізнес-планів.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців:

- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до критичного осмислення підприємницької діяльності;
- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього і внутрішнього середовища;
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- здатність визначати та описувати характеристики організації;
- здатність визначати перспективи розвитку організації;
- здатність планувати діяльність організації та управляти часом;
- вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;
- здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть вибрати напрям та організаційно-правову форму свого бізнесу, яка буде відповідати його цілям і можливостям, вміти використовувати інструментарій менеджменту та маркетингу у підприємницькій діяльності; передбачити та забезпечити можливі ризики, визначити стратегії підприємства та інше; здатність діяти соціально відповідально і свідомо; демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень; описувати зміст функціональних сфер діяльності організації; виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень; виявляти навички організаційного проєктування; оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації; демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Сутність та методологічні основи бізнесу»

Лекції:

- Тема 1. Економічна природа бізнесу і підприємництва.
- Тема 2. Соціальна відповідальність та етика бізнесу.
- Тема 3. Логіка процесу створення власної справи. Формула успіху.
- Тема 4. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування.
- Тема 5. Бізнес-план в ринковій системі господарювання.
- Тема 6. Ризики у бізнесі.

Практичні заняття:

- Тема 1. Види бізнес-планів. Класифікація бізнес-планів.
- Тема 2. Діловий етикет як особливий розділ етики бізнесу.
- Тема 3. Аналіз тенденцій розвитку галузі.
- Тема 4. Алгоритм вибору бізнес ідеї.
- Тема 5. Бізнес-план як одна з умов комерційного успіху підприємця.
- Тема 6. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.

Змістовий модуль 2. «Практичні аспекти розвитку бізнесу»

- Тема 7. Підготовча стадія розробки бізнес-плану.
- Тема 8. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес плану.
- Тема 9. Продукт (послуги) та ринок.
- Тема 10. Маркетинг-план.
- Тема 11. Виробничий план суб'єкта.
- Тема 12. Організаційний план. Економічна оцінка бізнес-плану.

Практичні заняття:

- Тема 7. Планування витрат та розробка фінансового плану.
- Тема 8. Оцінка ризиків
- Тема 9. Маркетинг план як частина бізнес-плану.
- Тема 10. Зміст та наповнення виробничого плану.
- Тема 11. Довгостроковий розвиток та оцінка ефективності бізнес ідеї.
- Тема 12. Організація проведення презентації бізнес-плану.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 50 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 50 % семестрової оцінки;

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
- Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
- Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
- Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
- Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
- Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>